

Den Helder heeft de meeste zon

Op de cd-rom bij de nieuwe klimaatatlas van het KNMI is de geschiedenis van het weer prachtig te volgen.

Bij de zojuist verschenen *Klimaatatlas van Nederland* van het KNMI zit dit keer een fascinerende cd-rom. Daarop zijn niet alleen alle gegevens van het klimaat in Nederland over het de laatste dertig jaar terug te vinden (die ook in het boek staan) maar ook nog een hele verzameling buitengewoon interessante grafieken variërend van het klimaat in de twintigste eeuw in ons land, tot klimaatgegevens van duizenden steden over de hele wereld. Op die manier kan iedereen thuis achter de computer het patroon bestuderen van de temperatuur of het aantal uren zon, of de regenval in ons land in de laatste honderd jaar.

Is bijvoorbeeld de uitwerking van het broeikaseffect in de gegevens terug te vinden? Wat de temperatuur betreft, het tienjarig voortschrijdend gemiddelde ligt aan het eind van de twintigste eeuw één graad Celsius boven dat van het begin van de eeuw, met een vrij duidelijke stijging vanaf 1960. Het aantal ijsdagen, waarbij de temperatuur de hele dag onder nul blijft, is teruggegaan van gemiddeld elf tussen 1901-1911 naar acht tussen 1991-2001. Het aantal dagen boven de dertig graden verdubbelde in diezelfde pe-

riode. Alle temperatuurrecords van de vorige eeuw vielen in de laatste tien jaar.

Het mooie van de cd-rom is dat alle gegevens met een willekeurige browser op Windows en Mac bekeken kunnen worden. Handig is dat de data in Excel-bestanden kunnen worden geïmporteerd. De grafieken en meetgegevens kunnen ook bekeken worden aan de hand van langjarige gemiddelden (normalen) en extremen gemeten op KNMI-stations. Interessant is ook dat de cd-rom niet alleen de geschiedenis van het weer laat zien, maar ook die van de meteorologie. Waren aan het begin van de eeuw de meetstations nog bemand en deed men ieder uur van het etmaal waarnemingen en metingen, in de jaren negentig werd al het meten geautomatiseerd. En daaruit valt weer op te maken dat er in het automatische meetstation De Kooy, vlak bij Den Helder, jaarlijks het meest aantal uren zon schijnt: 1.648,8 uur om precies te zijn.

SYBE I. RISPENS

KNMI, ROB SLUIJTER & JON NELLESTIJN: *KLIMAATATLAS VAN NEDERLAND*. ELMAR, RIJSWIJK, € 49,50

